

РЕШЕНИЕ

№ 20

гр. ХАСКОВО, 20.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, VII-МИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Г. Г. Г.ЕВ

при участието на секретаря ГАЛЯ Т. КИРИЛОВА
като разгледа докладваното от Г. Г. Г.ЕВ Търговско дело № 20235600900077
по описа за 2023 година

Производството е по реда на Глава XXXII, чл.365 от ГПК

Обстоятелства по исковата молба

Делото е образувано по искова молба от Х. К. гражданин на ***** с национален паспорт *****, с идент. № *****, Т. К. гражданин на ***** с национален паспорт *****, с идент. № *****, К. Ш. гражданин на ***** с национален паспорт №*****, с идент. №*****, С. К. гражданин на ***** с национален паспорт *****, с идент. № *****, Ю. К. гражданин на ***** с национален паспорт *****, с идент. №*****, всички действащи чрез пълномощник адвокат Я. М. С. член на САК с личен номер *****,съдебен адрес: гр. Кърджали. бул."Беломорски" № 77. вх. В. етаж 1. кантора „С.", общ. Кърджали, обл. Кърджали против ЗАД "ОЗК Застраховане“ АД ,ЕИК *****,седалище и адрес на управление гр. София. общ. Столична, р-н „Възраждане“, ул. ..“Света София"№ 7, ет. 5 с посочено правно основание чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застрахованс и чл.85 от ЗЗД. във вр. с чл. 4. ал. 1. т. 1 от КМЧ П за изплащане

на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от общо 920 000 лева.

Предявени са активно субективно и обективно кумулативно съединени осъдителни искиове с правно основание чл.-432 от КЗ вр. с чл.45 от ЗЗД и чл.86 от ЗЗД.

Предявените претенции се обосновават в исковата молба като се твърди, че на 03.06.2018 год. И. В. Т. с ЕГН: ***** с настоящ адрес гр. П., *****, при управление на моторно превозно средство - композиция в състав товарен автомобил - влекач марка „****” с рег. № ***** с прикачено полуремарке с рег. № ***** в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, на АМ „Марица ” при км. 100+400 м. с посока на движение към ГКПП „Капитан Андреево”, нарушил правилата за движение, посочени в чл. 20, ал. 1 от ЗДвП: „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват.” и чл. 20 ал. 2, изр. 2 от ЗДвП: „Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението.”, вследствие на което с предната дясна част на полуремарке с рег. № ***** блъснал и по непредпазливост причинил смъртта на общия наследодател на ищите А. К. гражданин на *****, роден на ***** год. в гр. К., Р. ***** - съпруг на първата ищца и баща на останалите четирима ищци.

В тази връзка са посочва, че на 03.06.2018 год. около 08.10 часа наследодателят на ищите А. К., като водач на товарен автомобил извършващ международен превоз на товари се завръщал от изпълнение на международен курс от ***** към ***** . Движел се по АМ „Марица” с посока на движение към ГКПП „Капитан Андреево”, като управлявал МПС композиция състояща се от товарен автомобил - влекач марка „*****” с *** рег. № ***** с прикачено полуремарке с *** рег. № ***** . Когато достигнал км. 100+400 на АМ „Марица”, отбил и спрял в аварийната лента поради техническа неизправност. Започнал заедно със свой колега да отстранява станалата неизправност по товарния автомобил - влекач. По същото време И. В. Т. с ЕГН: *****, управлявал МПС композиция състояща се от товарен автомобил - влекач марка „****” с Държавен контролен номер (ДК) № ***** с прикачено полуремарке с ДК № *****, в посока на движение към ГКПП „Капитан Андреево”. Когато достигнал км. 100+400 на АМ „Марица” И. В. Т. не оставил достатъчно разстояние, между управляваната от него

композиция и спрелия поради техническа авария в аварийната лента товарен автомобил -влекач марка „*****" с *** рег. № ***** с прикачено полуремарке с *** рег. № *****.

В този момента пострадалия А. К. се намирал отляво на управлявания от него (аварирал) товарен автомобил в областта до първата лява гума на полуремаркетото, като вземал инструменти от специална кутия монтирана на полуремаркетото. Вследствие на неспазеното разстояние от спрялата композиция, Т. преминал с управляваната от него товарна композиция в непосредствена близост до аварирания товарен автомобил, при което с предна дясна част на влекач марка „*****" с ДК № *****, блъснал намиращия се от лявата част на авариралата композиция на аварийното пътното платно А. К. , вследствие на което настъпило ПТП. От удара А. К. бил придвижен и отхвърлен напред, като паднал на пътното платно пред кабината на аварирания товарен автомобил - влекач марка „*****" с *** рег. № *****. На мястото на ПТП пристигнали екипи на Пътна полиция и Спешна помощ, но А. К. починал за минути от травмите нанесени при ПТП, което било констатирано от екип на Спешна помощ.

Ищците твърдят и че в случая се касаело за ПТП на автомагистрала, което е настъпило в аварийната лента, при аварирала товарна композиция състояща се от влекач с прикачено полуремарке. Товарният автомобил влекач управляван от пострадалия бил аварирал, което наложило аварийното му спиране в аварийната лента на автомагистралата. Видно от присъдата деликвента не е контролирал непрекъснато МПС, което управлявал. В подкрепа на това е, че влекача управляван от деликвента се удря с огледалото си в задната дясна част на полуремаркетото на спрялата аварирала композиция, след което с предната си дясна част ударил пострадалия и по този начин причинил смъртта му. Авариралата композиция се е намирала с целия си габарит в аварийната лента, а логично водача да се опитва да поправи същата. Пострадалият К., като водач на авариралата композиция, при опит да извади инструментите си от аварийна кутия намираща се от лявата страна на влекача не придобивал качеството „пешеходец" по смисъла на ЗДвП. Напротив, при този механизъм според ищците, се установява, че деликвента е навлязъл в аварийната лента с автомобила си и е прегазил пострадалия там, респ. същия изобщо не е видял аварирания товарен автомобил, тъй като не е контролирал обстановката пред управляваното от него МПС. Ето защо няма данни за

принос на пострадалия към вредоносния резултат.

За настъпилото ПТП бил издаден Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 25 от 03.06.2018 год. от полицейски служител при ОДМВР Хасково.

По случая било образувано НОХД № 20225600200758 от 2022 година по описа на Окръжен съд - Хасково. С Присъда № 8 от 02.03.2023 год. постановена по посоченото НОХД № 20225600200758 от 2022 година по описа на Окръжен съд - Хасково, подсъдимия - И. В. Т. с ЕГН: ***** бил признат за виновен в това, че на 03.06.2018. в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, на АМ „Марица“ при км. 100+400 м. с посока на движение към ГКПП „Капитан Андреево“ при управление на моторно превозно средство - товарен автомобил, марка „*****“ с ДК № ***** с прикачено полуремарке ДК № *****, нарушил правилата за движение, посочени в чл. 20, ал. 1 и чл. 20, ал. 2, изр. 2, от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на наследодателя на ищците А. К. гражданин на р. ***** роден на ***** год. - престъпление по чл.343 ал. 1,6. „в“, във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК. В мотивите на посочените присъда съдът описал фактическа обстановка от която става ясно, че действително И. В. Т. с ЕГН: ***** извършил престъплението както от обективна, така и от субективна страна, при което причинил смъртта на наследодателя ни, като по този начин причинил на ищците неимуществени вреди болка и страдание вследствие на загубата на наследодателят им А. К.

Присъдата влязла в законна сила на 18.03.2023 год. В извършената по наказателното дело Съдебномедицинска експертиза на труп № 114 от 2018 год. вещото лице описал травматичните увреждания получени при ПТП, от които настъпила смъртта на наследодателя ни А. К. като в заключението посочил: „Черепно мозъчна травма, разкъсно контузии рани и охлузване на лицето, кръвонасядане на малките обвивки на черепа, счупване на черепния покрив, травматичен кръвоизлив под меките обвивки на мозъка, кръвоизлив в стомахчетата на мозъка, отток на мозъка“. Вещото лице установява в заключението си, че в случая е налице пряка причинно-следствена връзка между получените при пътно транспортното произшествие на 03.06.2018 г. травматични увреждания в резултат, на което е настъпил и смъртният изход.

Ищците посочват и че според назначената съдебно автотехническа

експертиза по ДП № 286 от 2018 год., водачът И. В. Т. с действията си е предизвикал настъпване на ПТП и причинил смъртта на А. К. гражданин на р. *****, роден на ***** год.. В заключение било определено, че И. Т. е имал техническа възможност да забележи А. К. (на разстояние от 271 м преди мястото на удара, който е бил на лявата страна на авариралата товарната композиция състояща се от товарен автомобил - влекач марка „*****" с *** рег. № *****, с прикачено полуремарке с *** рег. № *****, спряла на аварийната лента и е бил видим за извършителя и за всички участници в движението. В случая Т. е имал възможността да избегне настъпване на ПТП с безопасно екстрено спиране със скоростта, която се е движел (89 км/ч) или чрез заобикаляне с преминаване на управляваното от него МПС в лявата пътна лента. Това водело до извода, че единствената причина за настъпилото застрахователно събитие - ПТП са именно действията на деликвента.

Ищците сочат и че в случая бил налице съдебен акт на наказателен съд, обвързващ гражданския съд с по силата на чл. 300 от ГПК, относно вината на деликвента. В присъдата били описани нарушените законови норми в резултат на противоправното поведение на деликвента.

От така извършеното от И. В. Т. престъпление ищците като наследници по закон на А. К. , като негова съпруга, негови дъщери и синове били причинени неимуществени вреди изразяващи се в болка и страдание вследствие на загубата му. Ищците изпаднали в стрес и не могли да спят всички нощем, като почти всяка вечер сънували кошмарни сънища с автомобилни произшествия. Настъпила трагедия за тяхното семейство. След смъртта на съпруга и баща им, към който били изключително много силно привързани изпаднали в шок. Получавали психически и нервни кризи, тъй като загубили опората в семейството и в живота си, обичания съпруг и баща. А. се грижел за тях с всички сили и те за него. Били изключително силно привързани към него и той към тях. След инцидента започнал всеки от ищците да употребява успокоителни лекарства. Независимо, че от деянието са изминали пет години, ищците все още не могли да се отърсят от загубата му, от кошмара, който преживяват, тъй като загубили най-милиия и най-близкия и грижещ се за тях човек.

Ищците сочат ,че собственика на МПС причинил нанесените вреди имал валидна към датата на ПТП задължителна застраховка „Гражданска

отговорност" сключена с ответното дружество "Застрахователно Акционерно Дружество "ОЗК -Застраховане" АД ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. София, общ. Столична, р-н Възраждане, ул. „Света София", № 7, ет. 5, съгласно застрахователен Договор/полица № ВС/023/118000113747 с покритие от 03.01.2018 година до 02.01.2019 година.

Съществувала причинна връзка според ищците между настъпилото ПТП и причинената на наследодателя им А. К. смърт. Причината за настъпилото ПТП било виновно поведение на И. В. Т. с ЕГН: *****, с което нарушил правилата за движение и в качеството му на водач на застрахования при ответното дружество товарен автомобил - влекач марка „****" с ДК № ***** с прикачено полуремарке ДК № ***** със застраховка „Гражданска отговорност" действаща към датата на застрахователното събитие - настъпилото ПТП — 03.06.2018 год..

Ищците сочат, че съгласно разпоредбата на чл. 4 ал. 1, т. 1 от КМЧП международната компетентност на българските съдилища и други органи е налице, когато ответникът има обичайно местопребиваване, седалище според устройствения си акт или местонахождение на действителното си управление в Република България.

В исковата молба се извежда и че съгласно нормата на чл. 493 от Кодекса за застраховане „Застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите покрива отговорността на застрахования за причинените на трети лица, в това число пешеходци, велосипедисти и други участници в движението по пътищата, вреди вследствие на притежаването или използването на моторно превозно средство, включително: 1. неимуществените и имуществените вреди вследствие на телесно увреждане или смърт."

На 06.01.2020 год. предявили застрахователна претенция по реда на чл. 380 от КЗ, по която била бразувана ликвидационна преписка по Щета с № 0411 - 155 - 0006 -2018 по описа на ответното дружество.

С Писмо изх. № 99-13404 от 27.07.2021 год. ответното застрахователно дружество изискало допълнителни документи доказващи наличието на застрахователно събитие.

Въпреки наличието на правна възможност предоставена на застрахователното дружество съобразно разпоредбата на чл. 107, ал. 1 от

Кодекс за застраховането, на ишците, като наследници по закон и увредени лица било вменено задължение за предоставяне на документи установяващи наличието на застрахователно събитие, с които застрахователя е можел да се снабди по-лесно от нас, при наличие на законова регламентация за това. Тук ответното застрахователно дружество с следвало да има предвид, че всички ишци са чужденци и за тях снабдяването с исканите документи и книжа е значително по-трудно като се има предвид, че ишците били *** граждани и пристигането в България става посредством издаване на специална виза.

Независимо от горното с писмо изх. № 99-15159 от 25.10.2021 год. ответното застрахователно дружество е постановило отказ за изплащане на обезщетения по образуваната по нашата застрахователна претенция Щета с № 0411 - 155 - 0006 - 2018.

До сега нито деликвента, нито ответното дружество заплатили обезщетение за претърпените от застрахователното събитие неимуществени вреди.

Предвид горното били налице елементите на фактическия състав за реализиране пряката отговорност на застрахователното дружество.

С оглед на изложеното за ишците бил налице правен интерес от ангажиране на пряката отговорност на застрахователното дружество съгласно чл. 432, във вр. с чл. 429, вр. с чл. 493, ал. 1, т. 1 от КЗ. Отговорността на застрахователното дружество била функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на деликвента. По отношение на застрахователя били налице предпоставките за приложението на чл. 432, ал. 1 от КЗ, тъй като към момента на увреждането съществувало валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност".

Вината за настъпилото ПТП, респ. причината за причинената смърт била на деликвента, И. В. Т. който управлявал композиция от товарен автомобил - влекач марка „*****" с рег. № *****, с прикачено полуремарке с рег. № *****, застрахован при ответното застрахователно дружество.

Предвид на изложените твърдения ишците искат да се постанови решение, с което да се осъди "Застрахователно Акционерно Дружество "Озк - Застраховане" АД ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. София, общ. Столична, р-н „Възраждане“, ул. „Света София", № 7, ет. 5, да

заплати сумите както следва: На Х. К. гражданин на ***** с национален паспорт № *****, с идент. № ***** явяваща се съпруга на починалия сумата в размер на 200 000 лева /двеста хиляди лева/; на Т. К. гражданин на ***** с национален паспорт № *****, с идент. № ***** явяващ се син на починалия сумата в размер на 180 000 лева /сто и осемдесет хиляди лева/; на К. Ш. гражданин на ***** с национален паспорт № *****, с идент. № ***** явяваща се дъщеря на починалия сумата в размер на 180 000 лева /сто и осемдесет хиляди лева/; на С. К. гражданин на ***** с национален паспорт № *****, с идент. № *****, явяваща се дъщеря на починалия сумата в размер на 180 000 лева /сто и осемдесет хиляди лева/; на Ю. К. гражданин на ***** с национален паспорт № *****, с идент. № *****, явяващ се син на починалия сумата в размер на 180 000 лева /сто и осемдесет хиляди лева/ -представляващи обезщетение за причинени неимуществени вреди - болка и страдание вследствие на смъртта и загубата на наследодателят им съпруг и баща А. К. гражданин на ***** роден на ***** год. в Р. ***** с идент. № *****, от настъпилото на 03.06.2018 година застрахователно събитие -ПТП с причинена смърт, причинена виновно от И. В. Т. с ЕГН: *****, при управление на композиция състояща се от товарен автомобил - влекач марка „*****“ с ДК № ***** с прикачено полуремарке с ДК № *****, застрахован с валидна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното застрахователно дружество, ведно със законната лихва върху сумите считано от датата на уведомяване на застрахователното дружество - 06.01.2020 година до окончателното им изплащане.

Ответното застрахователно дружество представя отговор на исковата молба с,който се оспорва изключителната вина на водача В. Т. Н. за причиняване на вредоносния резултат, по аргумента на разпоредбата на чл. 300 от ГПК. Безспорно с влязла в сила присъда №8 от 02.03.2023 г., постановена по НОХД №758 от 2022 г. по описа на ОС Хасково И. В. Т. е обявен за виновен за процесното ПТП, но съпричиняването на вредоносния резултат е извън обхвата на разпоредбата на чл. 300 ГПК. В конкретния случай ответникът твърди,че е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал.2 от ЗЗД от страна на починалия А. К..

Дружеството извежда, че процесният пътен инцидент не е настъпил по изключителна вина на водача на застрахованото в ЗАД „ОЗК – Застраховане“ АД МПС, като се поддържа, че в конкретния случай вина за настъпване на процесния инцидент има и починалия, тъй като не е спазил правилата, вменени му по смисъла на ЗДвП, както следва - според разпоредбата на Чл. 58. от ЗДвП „При движение по автомагистрала на водача е забранено: 1. да спира пътното превозно средство за престой или за паркиране извън специално обозначените за това места;“ 2. разпоредбата на Чл. 58а. от ЗДвП според която „При движение по скоростен път на водача е забранено: 1. да спира пътното превозно средство за престой извън специално обозначените за това места;

Ответникът извежда, че на път Е 80 АМ „Марица“ били налице обособени места за престой извън пътя и отклонения от пътя където безопасно да бъде извършен преглед или ремонт на камиона шофиран от А. К.. В случая товарния автомобил „*****“ с рег. номер № ***** се е намирал в аварийна лента за спиране, както е посочено в исковата молба. Подобно положение значително затруднявало движението по пътната лента, довело и до удара на т.а. „*****“ и пешеходеца. По този начин било предпоставено настъпването на процесното събитие.

Застрахователят твърди същото така, че била нарушена разпоредбата на чл. 59. от ЗДвП: „При невъзможност да отстрани повредата и да продължи движението той е длъжен да вземе мерки за изтегляне на пътното превозно средство от автомагистралата по най-бърз начин.“ В случая не били взети мерки за изтегляне на товарното МПС.

От друга страна извежда ответникът нямало данни в предявената искова молба и приложенията ѝ за правилно поставен светлоотразителен триъгълник или за включени аварийни светлини, каквито обозначения могат да бъдат направени както от водачът на т.а. „*****“, така и от другият водач на камион, който е бил на мястото. Според разпоредбата на чл. 97, ал. 3 „В случаите по ал. 1 и 2, когато изместването е невъзможно, водачът е длъжен да обозначи повреденото превозно средство с предупредителен светлоотразителен триъгълник или по друг подходящ начин, така че то да бъде забелязано навреме от водачите на приближаващите се пътни превозни средства.“

Съобразно изложеното ответникът твърди, че освен, че разположението на

спрелия автомобил било неправомерно, то същия не е бил обозначен по никакъв начин, поради което водачът на товарен автомобил „****“ не е бил предупреден за наличието на спрял автомобил на пътното платно. Затова последният не е имал възможността да предприеме своевременна реакция за намаляване на скоростта и заобикаляне на препятствието, пред което е поставен. Намира се за установено, че пострадалия в процесното ПТП не просто е имал възможността да предотврати настъпването на процесното събитие, но е имал и задължение да го стори. Ето защо било налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна.

Съпричиняване било налице и поради факта, че мястото на спиране не бил обезопасено с изискуемата от закона грижа – сигнализира се спряното пътно превозно средство с предупредителен светлоотразителен триъгълник или включен аварийен сигнал.

Ответникът твърди и че била нарушена разпоредбата на чл. 55 от ЗДвП: „Движението на други пътни превозни средства, както и движението на пешеходци, воденето на животни и навлизането на автомобили, теглещи пътни превозни средства с гъвкава връзка, е забранено.“

В момента на настъпването на процесното ПТП А. К. е бил в качеството на пешеходец. Според закона движението на пешеходци по автомагистрала е абсолютно забранено. Още повече, че процесното ПТП е настъпило в активната лента за движение на АМ „Марица“, а не в аварийната лента. Поведението на пешеходецът в голяма степен е спомогнало за настъпването на непозволения резултат, като се намира в пряка причинно-следствена връзка.

Приносът на починалия А. К. бил основание за намаляване размера на застрахователното обезщетение на основание чл. 51, предл. 2 - ро от ЗЗД. В конкретния случай пострадалият създал реална възможност за настъпване на вредоносния резултат, не е положил необходимата грижа за опазване на собственото си здраве и живот, което от своя страна довело до посочените в исковата молба увреждания. Съгласно чл. 51, ал. 2 ЗЗД, както и съгласно трайно установената съдебна практика, при доказан принос (съпричиняване) на пострадалия, обезщетението се намалява, съобразно степента на съпричиняване. Съответно, в случай, че се докаже, че за определено събитие, вина имат повече от едно лице, то в този случай отговорността се разпределя

между лицата на принципа на съвина.

Ответникът намира исковете в пълния им предявен размер за неоснователни, необосновани и не подкрепени с доказателства, същите били прекомерно завишени по размер. Не била налице и твърдяната близка връзка между починалия и ищите.

Оспорват се исковете и по размер. Исковете, предявени по чл. 45 от ЗЗД и чл. 432 от Кодекса на застраховането били неоснователно завишени и прекомерни, както и в противоречие с принципа за справедливост, прогласен в чл. 52 ЗЗД по изложените по-горе съображения.

Ищите не доказвали и да са претърпели неимуществени вреди, които да обосновават предявения размер на обезщетение от 920 000 лева. Поради това и исковете, предявени по Кодекса на застраховането били прекомерни, и предявени в противоречие с принципа за справедливост, прогласен в чл. 52 от ЗЗД, предвид наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, настъпило като резултат от нарушение на вменените му по смисъла на ЗДвП задължения. На основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, размерът на обезщетението следвало да бъде намален, съобразно приноса на пострадалия. Съгласно съдебната практика обективното съпричиняване е достатъчно за намаляване на обезщетението (в този смисъл е Определение № 739 от 14.06.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1553/2010 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Таня Митова). Обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако починалия е допринесъл за тяхното настъпване.

Оспорва се и претенцията по акцесорния иск за лихва, както и размера на претендираните лихви и началния момент, от който същите се претендират, по аргумент за неоснователност на главния иск.

На отделно основание, иска по акцесорния иск бил неоснователен, от момента от който се претендират лихви за забава, тъй като ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД не е изпаднало в забава и не дължи лихва върху претенцията както за имуществени, така и върху тази за неимуществени вреди. Отговорността на застрахователя била договорна, а не деликтна.

По делото не се оспорва наличието на валидна застраховка за товарния автомобил, воден от извършителя при ответника за времето на ПТП, не се оспорва времето и мястото на настъпването на ПТП и участниците в него, както и влязлата в сила присъда № 8 от 02.03.2023 год. постановена по

НОХД № 20225600200758 от 2022 година по описа на Окръжен съд - Хасково, с която подсъдимия - И. В. Т. с ЕГН: ***** е признат за виновен в това, че на 03.06.2018. в землището на гр. Свиленград, обл. Хасково, на АМ „Марица“ при км. 100+400 м. с посока на движение към ГКПП „Капитан Андреево“ при управление на моторно превозно средство - товарен автомобил, марка „****“ с ДК № ***** с прикачено полуремарке ДК № *****, нарушил правилата за движение, посочени в чл. 20, ал. 1 и чл. 20, ал. 2, изр. 2, от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на наследодателя на ищите А. К. гражданин на р. ***** роден на ***** год. - престъпление по чл.343 ал. 1,б. „в“, във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК;не са оспорва и заявяването на изплащане на обезщетение пред застрахователя и неизплащането на такова на ищите,не се оспорва и качеството на наследници на ищите на поминалото се лице в посоченото родство в исковата молба.

Съдът е указал,че всеки ищец следва да установи всички факти от обстоятелствената част на исковата молба ,обосновали предявените искове-настъпването на ПТП и смъртта на наследодателя си, неимуществените вреди от това събитие,техния характер и интензитет,продължителността им..

Ответникът следва да установи тезата си за неоснователност на претенцията,респ. за основателността ѝ в по-нисък размер, възражението за съпричиняване,така и всички изложени от него обстоятелства в отговора на претенцията.

Обстоятелства по делото

С присъда №8/02.ІІІ.2023 г. постановена по НОХД №758/2022 г. Окръжен съд-Хасково признава подсъдимия И. В. Т., роден на ***** година в гр.П., български гражданин, неженен, неосъждан, грамотен, със средно образование, по занятие „шофьор“, с настоящ адрес: гр. П., *****, ЕГН ***** за виновен в това, че на 03.06.2018 година в землището на гр.Свиленград, област Хасково, на АМ „Марица“ при км. 100+400 /посока ГКПП „Капитан Андреево“/, при управление на моторно превозно средство - товарен автомобил марка „****“ с ДКН: ***** с прикачено полуремарке с ДКН: ***** нарушил правилата за движение - чл.20 ал.1 от Закона за движението по пътищата („Водачите са длъжни да контролират непрекъснато

пътните превозни средства, които управляват") и чл.20 ал.2 изр.2-ро от Закона за движението по пътищата („Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението") и по непредпазливост причинил смъртта на А. К., гражданин на *****, роден на ***** година в гр.К., *****, поради което и на основание чл.343 ал.1 б."в" вр. чл.342 ал.1 вр. чл.58а ал.4 вр. чл.55 ал.1 т.1 и ал.3 от НК му налага наказание „Лишаване от свобода за срок от една година", чието изтърпяване на основание чл.66 ал.1 от НК отлага за срок от 3 години от влизане в сила на присъдата.

Съобразно представени документи за наследници и извлечения от регистрите за населението от ***** ищите са наследници на починалия на 03.VI.2018 г. А. К., като Х. К. е негова съпруга, а останалите ищи-негови деца.

Видно от застрахователна полица „Гражданска отговорност“ на „ОЗК Застраховане“ АД товарен автомобил марка „****“ с ДКН: ***** е бил обект на застраховка за периода 03.I.2018 г. до 02.I.2019 г.

На 06.I.2020 г. ищите са предявили претенция пред ответното застрахователно дружество за изплащане на обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди от смъртта на А. К. С пимо от 25.X.2021 г. дружеството отказва на определи и изплати обезщетение.

Свидетелят И. В. Т., в качеството си на свидетел, изложи пред съда, че водел описания по-горе товарен автомобил на процесната дата по автомагистрала „Марица“ в посока турската граница, като видял спрелия в аварийната лента товарен автомобил от доста далече. Маркировката била видима, времето било слънчево. Свидетелят водел товарния си автомобил със скорост малко над 80 км/час на темпomat, в дясната лента на движение, като при приближаване на спрелия такъв гледал в далечината по пътя. В един момент чул тряскане, все едно минал през желязо, но изобщо не изместил превозното средство наляво. След това решил да спре в аварийната лента, като малко преди това погледнал в дясното огледало, но установил, че е счупено. При слизането си от камиона видял, че е блъснал човек, който бил целия в кръв, разположен пред спрелия камион. Преди това не забелязал, че около спрения товарен автомобил има хора, както и нямало обезопасяване чрез триъгълници и конуси. Свидетелят видял и че има отворен сандък за инструменти на ремаркетото на спрелия автомобил, който бил отворен, като той

му бил закачил капака.Турското МПС било спряло в аварийната лента,на границата с дясната лента за активно движение.Инцидента настъпил малко след отбивката от магистралата за гр.Свиленград.Свидетебят установил и че десния преден мигач бил счупен на неговия автомобил,имало черта по десния спойлер,който прикрива резервоара,вероятно от отворения капак на турското МПС.Такава черта имала и задната гума.

Свидетелят Д. В. В. установи,че на 03.VI.2018 г. пиел кафе в бензиностанция „Петрол Ойл“,когато чул удар и отишъл да види какво става и установили,че има ударен човек.***я камион бил там и когато свидетелят отишъл на работа в 7 сутринта,но не знае от кога стои там.Бил спрян на границата на аварийната лента и лентата за активно движение.Починалия бил паднал пред спрелия камион в платното за движение,което мотивирало свидетелят да излезе на пътя и да започне да маха на идващите автомобили за да не стане друг инцидент.Според свидетелят другия камион е минал много близо,тъй-като имало следи от търкане между двата камиона и при удара на починалото лице,последното се е изместило напред.

Приетата по делото съдебно автотехническа експертиза извежда,че водачът на товарен автомобил „*****“ е имал техническа възможност да забележи пострадалия А. К. и да избегне удара чрез маневра за смяна на лентата за движение и да го заобиколи на безопасно разстояние.Този товарен автомобил се е движел с 89 км/час в момента на удара с пострадалото лице.Водачът на „*****“ не е оставил достатъчно странично разстояние между него и спрелия товарен автомобил,за да се разминат безопасно.Вещото лице извежда,че ширината на аварийната лента на местото на удара е 2.80 метра,на активната лента за движение-3.70 метра и на лентата за изпреварване-4.12 метра.Широчината на спрелия товарен автомобил „*****“ е 2.50 метра без страничните огледала.В момента на удара това МПС и прикаченото му ремарке се намират изцяло в аварийната лента,като левите колела били на 20-30 см. от разделителната линия между аварийната и лентата за активно движение на магистралата. В близост до произшествието нямало обособен участък за престой,а най- близкия изход от магистралата е на 1 800 метра след мястото на удара. Повредата по турското МПС била невъзможност за стартиране на двигателя,което предполагало невъзможност да се движи на собствен ход и репатриране със специализирана техника до изход от магистралата или обособен участък за престой.Инцидента е станал при

слънчево време,като видимостта на водача на товарен автомобил „****“ е възникнала към пострадалото лице на 271.92 метра преди мястото на удара.В момента на същия пострадалия е бил на 3-3.30 метра от дясната граница на асфалтовата настилка.А. К. се намирал от лявата страна на спрелия камион,непосредствено преди гумите на ремаркетото,на около 25 см. в активната лента за движение.В момента на удара К. е бил наведен почти на 90 градуса и е ударен от предната дясна част на товарен автомобил „****“ в областта на предния десен мигач.Краката на пострадалия се намирали в лентата за активно движение а тялото му-над аварийната лента.Ако К. се е намирал извън границите на платното за активно движение удар не би настъпил.

Съдебно медицинската експертиза подробно описва получените телесни увреди на А. К. при процесния удар,причинени от действие на твърд тѣп предмет и могат да се получат при автомобилна травма.Тази съчетана травма е довела до смъртта на лицето.В момента на удара К. е бил обърнат с гръб към удрящия го товарен автомобил.Настъпилите увреди и смърт са в пряка връзка с настъпилия удар.Вещото лице посочва,че при ръстта на пострадалия от 175 см. и при приведено негово положения в момента на удара с лице към спрелия камион и седалище към лентата на движение,то крайната точка на тялото му към пътя е била на 162-164 см.Ако не е бил с протегнати ръце,то крайната точка би била на 89 см.

Много ясно и подробно очертават ситуацията по възникналото ПТП представление с наказателното дело протокол за оглед на пътно – транспортно местопроизшествие от 03.VI.2018 г. и направените в хода на огледа снимки-л.2-л.21 от том 1 от ДП №286/2018 г. на РУМВР-Свиленград,които при нужда ще се обсъждат в последствие.

Правни съображения

Предявените активно кумулативно субективно и обективно съединени осъдителни иски по чл.432 от КЗ и по чл.86 от ЗЗД са допустими,с участието на надлежни активно и пасивно легитимирани страни. Ответното застрахователно дружество е застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на процесния товарен автомобил,предизвикал

настъпилото ПТП. Като застраховател по това правоотношение „ОЗК Застраховане“ АД е пасивно легитимирана страна по претенцията на пострадалите лица, предвид правото на всяко едно от тях да упражни пряк иск за понесените вреди.

Отговорността на застрахователя при застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е функционална на деликтната отговорност, т.е. тя е налице дотолкова, доколкото е осъществима отговорността на деликвента, но и дотолкова, доколкото накърненото право на обезвреда на причинени вреди не е защитено с иск по чл.45 от ЗЗД против деликвента. Осигурената от закона алтернативна защита на това право - с иск по чл.45 от ЗЗД или с иск по чл.432 от КЗ, е предоставена на избор по волята на увредения, но защитеното му право и с двата иска е само едно - на обезвреда за причинени от деликвента вреди. В настоящия случай ищцата е избрала защита на накърнените права чрез прекия иск против застрахователя. Съобразно текста увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“.

По силата на договора за застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за причинените от тях имуществени или неимуществени вреди на трети лица, ако те са настъпили във връзка с притежаването и използването на МПС. За основателността на предявения иск по делото следва да бъде доказано кумулативното наличие на следните предпоставки: вреди, които стоят в причинна връзка с осъществено застрахователно събитие, наличие на застрахователен договор, по който застрахован е причинителя на вредата. Основен елемент на неправомерното увреждане е вредата. Същата подлежи винаги на репарирание, когато е в причинна връзка с противоправно и виновно деяние - да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди. Самият институт на неправомерното увреждане включва в своя фактически състав следните елементи: деяние/действие или бездействие/, вреда, противоправност на деянието, причинна връзка и вина. Отговорността на застрахователя при деликт е гаранционно-обезпечителна и се определя от предмета на имущественото застраховане. В съответствие с правилото

на чл.154 ал.1 от ГПК за разпределение на доказателствената тежест в процеса, в тежест на ищеца е да установи, в условията на пълно и главно доказване, противоправното действие на водача на лекия автомобил, причинените му от ПТП болки и страдания, както и връзката между тях. В тежест на ответника е да докаже твърдението си за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца, както и правоизключващи и правопогасяващи възражения чрез допустимите от закона доказателствени средства.

В рамките на производството са безспорни следните обстоятелства – наличието на валидна застраховка за товарния автомобил, воден от извършителя при ответника за времето на ПТП, не се оспорва времето и мястото на настъпването на ПТП и участниците в него, както и влязлата в сила присъда № 8 от 02.03.2023 год. постановена по НОХД № 20225600200758 от 2022 година по описа на Окръжен съд – Хасково, не се оспорва и заявяването на изплащане на обезщетение пред застрахователя и неизплащането на такова на ищите, не се оспорва и качеството на наследници на ищите на поминалото се лице в посоченото родство в исковата молба.

Обсъденото по-горе присъда е от кръга на съдебните актове от наказателното правораздаване по чл.300 от ГПК. Следователно настоящия съд е обвързан от разпоредените последици и установени с него обстоятелства относно извършеното деяние, неговата противоправност и виновността на дееца И. В. Т., ЕГН:*****. Ето защо няма съмнение относно извършването на деянието, което в наказателен аспект съставлява описаното престъпление, в гражданско правен смисъл – деликт и застрахователно събитие в търговскоправен аспект, предвид на активната застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на товарен автомобил, марка „****“ с ДК № ***** с прикачено полуремарке ДК № *****.

Това деяние е извършено противоправно от Т., който е изцяло признат за виновен за настъпването с влязъл в сила съдебен акт.

Съобразно този влязъл в сила акт на наказателно правораздаване, който обвързва гражданския съд относно извършено деяние, неговата противоправност и виновността на дееца, безспорно, е че причинител на деликта е И. Т..

При управлението на горното МПС в конкретната ситуация, И. Т. не е

осъществил относимите към конкретния случай задължителни за него правила при управление на МПС по чл.20 от ЗДвП,като не е осъществил адекватен непрекъснат контрол на същото и не е предприел намаляване на скоростта си и при необходимост на предприеме спиране при възникнала опасност за движението,което неизпълнение на тези законови изисквания е довело до възникване на процесното ПТП и настъпилия смъртоносен за наследодателя на ищите А. К..При изпълнение на законовите задължения при управление на товарното МПС от страна на И. Т. не би се стигнало до настъпването на описаното ПТП и до смъртта на А. К..

Несъмнено е установено по делото,че последният като водач на товарен автомобил влекач „*****“ *** рег.№***** с прикачено полуремарке турска регистрация №***** е предприел аварийно спиране на АМ „Марица“ при км. 100+400 м. с посока на движение към ГКПП „Капитан Андреево“ поради настъпила повреда по двигателя,довела до невъзможност за каквото и да е автономно придвижване до изход от магистралата или до навлизане в обособено място за престой.Единствената възможност била само спиране на място.

.МПС било спряно изцяло в лентата за аварийно движение,без да навлиза в дясната лента за активно движение.Установено е по делото,че ширината на аварийната лента на местото на удара е 2.80 метра,на активната лента за движение-3.70 метра и на лентата за изпреварване-4.12 метра.Широчината на спрелия товарен автомобил „*****“ е 2.50 метра без страничните огледала.В момента на удара това МПС и прикаченото му ремарке се намират изцяло в аварийната лента,като левите колела били на 20-30 см. от разделителната линия между аварийната и лентата за активно движение на магистралата.А. К. предприел действия по опити да стартира двигателя,което наложило да отиде на находящия от лявата страна на товарната композиция сандък с инструменти,като отворил същия.Същият съобразно доказателствата по делото-представените снимки при огледа и стоп кадри от охранителни камери на находяща се в близост бензиностанция,така и приетата съдебно-автотехническа експертиза и съдебно медицинска експертиза е бил с наведен торс,неизпънати ръце и с изправени крака в ъгъл близък до 90 градуса,като стоял с лице към товарната си композиция и седалище към дясната лента за активно движение на АМ „Марица,като при това положение на тялото му и неговия ръст от 175 см. то крайната точка на

тялото му от камиона към дясната лента за активно движение е била на много на 90 см. Съобразно установеното от съдебно автотехническата експертиза лявата част на товарната композиция е била на около 20-30 см. от разделителната лента между аварийното платно и дясната лента за активно движение. Следователно като се извадят тези разстояния, се налага извода, че в момента на удара А. К. най-външната част на тялото му е била на лентата за активно движение на около 60 см. навътре в нея от аварийната лента.

В момента на удара и преди него времето е било ясно и слънчево, с много добра видимост. Водачът И. Т. съобразно установеното по делото е могъл да забележи и е забелязал спрения товарен автомобил от разстояние не по-малко от 271.92 метра преди мястото на удара. Самият водач като свидетел по делото посочва, че видял спрелия в аварийната лента товарен автомобил от доста далече. Маркировката била видима, времето било слънчево. Свидетелят водел товарния си автомобил със скорост малко над 80 км/час на темпomat, в дясната лента на движение, като при приближаване на спрелия такъв гледал в далечината по пътя. Съобразно САТЕ товарен автомобил марка „****“ с ДКН: ***** с прикачено полуремарке с ДКН: ***** в момента на удара се е движел със скорост от 89 км/час.

Според съда предвид осъщественото възприемане на опасността от страна на И. Т. от значително разстояние, същият е имал достатъчно време да предприеме действия, с които да осъществи задълженията си по чл. 20 от ЗДвП. За да избегне удара е било необходимо само да отклони движението си леко наляво, за да осигури достатъчно разстояние между воденото от него МПС и спрялото в аварийната лента друго товарно МПС, което да гарантира безаварийно разминаване. Следвало е Т., ако не е забелязъл А. К., да предвиди, че е най-вероятна появата на лица около спрелия в аварийната лента товарен автомобил, предвид и на опита му на професионален водач на товарни автомобили. Въпреки лесната за осъществяване маневра, Т. продължава да се движи по траектория, която не само не води осигуряване на безопасно разстояние между двата товарни МПС, но директно извежда до контакт между същите. Налице са следи от задиране по каросерията полуремаркетa на спрелия *** камион именно в лявата му част от страна на активната дясна лента, така и по предната, средната и задната лява гума на същото. От друга страна на водения от Т. товарен камион всички следи от задираня и удар са от дясната страна-изместен спойлер на влекача, повреден

десен преден мигач и дясна предна светлина,строшени десни огледала за обратно виждане,интервенции по преден десен калник,интервенции в долен десен преден ъгъл на полуремаркетото,охлузвания по спойлера между предна и дясна гума на полуремаркетото,охлузвания по предна дясна гума на влекача,следи от забърсване на сандъка на полуремаркетото,по предната дясна,средна и задна гума на същото.Налице е и задиране в долен десен заден ъгъл на полуремаркетото.Тези следи са огледални /за ***я камион-само от ляво,за българския камион само от дясно/и ясно сочат за значителен контакт между двете МПС по цялото им протежение,както и че Т. въобще не е оставил дистанция между тях.Това неизбежно е довело до нанасяне на смъртоносен удар на А. К.,тъй-като същият е попаднал на пътя воденият от Т. товарен камион.Предвид изложеното дори и същият да е бил изцяло в аварийната лента за движение,то пак е щял да бъде пометен,тъй-като описания контакт между двете МПС предполага навлизане на водения камион от Т. в аварийната лента на поне 20-30 см./Установено по-горе е че ***я камион е бил с лявата си част на разстояние именно от 20-30 см. от дясната лента за активно движение/.Както се посочи по-горе,Т. е оставил нулево разстояние между воденото от него МПС и спрялото такова.В тази насока са и установените в огледа и фотоалбума към него следи от кръв по протежение от сандъка за инструменти на полуремаркетото на ***я камион до предната му лява част на кабината на влекача,така и положението на тялото на загиналия А. К.,изхвърлено от удара пред кабината на влекача.В следствие на същия е настъпила и смъртта,породена от несъвместимите с живота многобройни травми,описани от вещото лице по СМЕ.

Следва да се посочи,че дори товарен автомобил влекач „*****“ *** рег.№***** с прикачено полуремарке турска регистрация №***** да не е бил обезопасен с триъгълници и конуси,и да не е бил с включени аварийни светлини,съобразно установеното ударът е щял да настъпи.В тази насока следва изрично да се цени освен изложеното досега и изричното посочване на виновния водач Т.,че същият е възприел това спряло в аварийната лента МПС от значително право разстояние при слънчево време и ясна маркировка и без наличието на аварийни светлини и маркиращи триъгълници и конуси.Функцията на същите е да направят по лесно видимо спрялото МПС,което е забелязано и без тях от Т..Ето защо наличието на същите е ирелевантно за случая.Още повече,че и този водач сочи,че в момента на

изравняване със спрелия камион гледал в далечината на пътя, което сочи, че е пренебрегнал същия.

В тази насока изрично са събраните по делото доказателства, вкл. огледа на местопроизшествие и направените в хода на същия снимки в т.1 от ДП286/2018 г. приложени по делото. Същите представляват годно доказателствено средство тъй-като протоколите за оглед и фотоалбумите, които се съставят от длъжностни лица в кръга на служебните им задължения непосредствено на местопроизшествието. Снимките, съдържащи се във фотоалбумите, също са допустими веществени доказателства в гражданския процес/ Решение № 1062/10.11.1986 г. по гр.д. № 655/86 г- на II г.о. на ВС, Решение № 136/11.04.2011 г. по гр.д. № 602/2010 г. на IV г.о. на ВКС, Определение № 368/25.03.2011 г. по гр.д. № 1447/2010 г. на III г.о. на ВКС/. Снимките не са документи по смисъла на гражданския процес, но същите като веществено доказателство са допустими средства за установяване на относимата фактическа обстановка по делото. Безспорно, е че законът не урежда нарочно и отделно веществените доказателства, но по аргумент на чл.204 ал. I от ГПК следва да се приеме, че те са необходими и допустими доказателства в определени случаи. Вещественото доказателство е предмет, който възпроизвежда факт от значение за делото или от който могат да се направят доказателствени изводи за този факт. Всеки предмет може съобразно връзката, в която се намира със значимия за спора факт, да носи спрямо него ролята на веществено доказателство. В случая представените снимки носят директна за възприемане значима информация относно предмета на доказване по делото, същата може да се възприеме непосредствено и да се разтълкува, за което не са необходими специални знания за съда или за страните да я осмислят и анализират, относно мястото на настъпване на твърдения инцидент от ищеца и за състоянието на пътната и съпътстващата я инфраструктура там.

Независимо от липсата на изрично посочване на видеоносителите или снимките като веществено доказателство, след като съдържащите се в тях данни могат да бъдат интерпретирани по съответния ред директно от съда и страните или чрез използването на специални знания, то може да се приеме, че видеозаписът, респ. снимките може да бъде използван за целите на доказването в гражданския процес. В тази насока изрично Решение №

136/11.04.2011 г. по гр.д. № 602/2010 г. на ВКС, IV г.о., Определение № 368/25.03.2011 г. по гр.д. № 1447/2010 г. на ВКС, III г.о., Определение № 634/04.06.2015 г. по гр.д. № 1524/2015 г. на ВКС, III г.о. Определение № 262 от 12.03.2015 г. на ВКС по гр. д. № 7062/2014 г., III г. о., ГК.

В случая не е относима забраната на чл.58 ал. I т.1 от ЗДвП, тъй-като К. не е спрял пътното превозно средство за престой или за паркиране извън специално обозначените за това места, а същият е предприел спиране в аварийната лента на автомагистрала „Марица“ поради повреда на пътното превозно средство, което е в съгласие с чл.58 ал. I т.3 от ЗДвП.

В случая К. е бил принуден да спре поради независещи от него обстоятелства и направил това в лентата за принудително спиране, и е предприел опит да отстрани повредата, което е изцяло в съгласие с чл.59 ал. I от ЗДвП. Изр. последно на нормата изрично предполага, че само при невъзможност да се отстрани повредата, водачът е длъжен да вземе мерки за изтегляне на превозното средство от автомагистралата по най-бързия начин. Следователно текста изисква да се предприеме опит за отстраняване на възникналата повреда и да се установи дали същата е възможна за отстраняване на място. Именно това е предприел К. в момента на удара-опит да отстрани повредата чрез набавяне на инструменти от находящия се от лявата страна на камиона сандък или да констатира, че е това е невъзможно. Предвид установената ширина на аварийното платно и ширината на товарния автомобил, то за да изпълни задълженията си, К. неизбежно е трябвало да отиде до въпросния сандък, като допустимо е било излизането му на незначително разстояние в активната дясна лента за движение по магистралата. Задължението му да вземе мерки за изтегляне на превозното средство от автомагистралата по най-бързия начин обаче възниква след установяване на невъзможността да се отстрани повредата. Ето защо поведението на К. в случая е изцяло в съгласие с изискванията на закона. Логично е законът да предвиди опити за отстраняване на повредата на място, което ще доведе и до по – бързото премахване на пътното средство от аварийната лента, каквато е целта на нормата в случая, тъй-като само по себе си спрялото ППС генерира опасност, вместо веднага да се търси помощ, която може да доведе до значително забавяне при отстраняването му.

Следва също така да се посочи и че задължението на водача по чл.59

ал.І изр.2 от ЗДвП на принудително спрялото ППС при спиране извън платното за движение да го сигнализира възниква само ако това е през нощта и при намалена видимост с предупредителен светлоотразителен триъгълник или включен аварийен сигнал.В случая се установи,че товарния камион е установен в светлата част на деня при ясна видимост и слънчево време.

Единствената поредица от действия,които са обусловили процесното ПТП са тези на Т. ,извършени от него в нарушение на горните императивни правила по чл.20 от ЗДвП за водачите на МПС. Основната причина за настъпилата смърт на К. следователно е само поведението на Т. при управлението на водения от него автомобил.

Отправените възражения от страна на ответното дружество за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия К. са неоснователни и по делото няма доказателства за правнорелевантно негово поведение в тази насока.

Поради изложеното не се установява противоправно поведение на починалото лице, намиращо се в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото събитие.Няма доказателства,че пострадалия в конкретния случай е поел сам какъвто и да е риск от увреждане на здравето и живота си,поради което и не е допринесъл за настъпване на събитието и вредите по смисъла на чл.51 ал.ІІ от ЗЗД.

В следствие само на действията,извършени в нарушение на описаните правила за движение по ЗДвП,от Т. като водач на МПС,е предизвикано процесното ПТП,довело и до настъпилата смърт на А. К.. Причините за настъпване вредоносния резултат са изцяло субективни и са плод на поведението на Т.,поради което вина има само той.Неговите непредпазливи действия са причинили пряко описаните и търсените за репарация неимуществени вреди от ищците,които са обхванати от покритието на застраховката гражданска отговорност при ответното дружество.В причинната връзка на тези вреди няма доказани други обективни и субективни генериращи фактори.

В хода на производството не се установиха изведените възражения , обективирани в от ответната страна.

Ето защо исканото обезщетение за репарирание на претърпените от смъртта на К. неимуществени вреди от неговите наследници по закон,пряка

последница от процесния инцидент, следва да се определи в хипотезата на чл. 51 ал. I от ЗЗД.

По делото се установи чрез пълно и главно доказване несъмнено, че е настъпила смъртта на К. в резултат на процесното ПТП, както и че ищите са негови наследници-негова съпруга и низходящи-негови деца. Същите са активно легитимирани и са носители на субективните права на обезщетение за настъпилата му смърт, тъй-като са най-близкия му родствен кръг, обхванат от Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд. Поради това същите не следва да установяват обстоятелствата за получаване на обезщетение в Тълкувателно решение № 1/2016 от 21.VI.2018 г. постановено по т.д. № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС на РБ.

В случая безспорно е доказан правопораждащия юридически факт на смъртта на техния наследодател в резултат на настъпилото застрахователно събитие. Ето защо се налага извода, че предявените претенции са доказани в своето основание. Доказани са фактите, въз основа на които може да се направи заключение, че спорното материално право съществува и че същото е изискуемо.

Предвид обаче липсата на доказателства относно размера на претендираните обезщетения, то следва да се приеме в хипотезата на чл. 162 от ГПК, че няма достатъчно данни за същия, което активира задължението на съда да определи размера на обезщетението по своя преценка съобразно обичайно присъщите за подобни загуби болки и страдания. Тази норма е отклонение от стандартните правила за доказателствена тежест, поради което и вменява правомощие на съда за разрешаване на спора независимо от това доколко е било успешно събирането на доказателства по въпроса за размера на иска. В случая на установена основателност на иска не е законосъобразно отхвърляне на предявените искове поради липса на доказателства за техния размер.

Следва да се посочи и че в случая е невъзможно вземането на заключение на вещо лице. По делото няма доказателства за претърпени неимуществени вреди от ищите от смъртта на наследодателя си над обичайните такива съобразно нормалната човешка логика, добри нрави и морални ориентири, нито има налице проведено насрещно доказване за

претърпени вреди под обичайните такива или до липсата на такива.

В случая не са нужни формални, външни доказателства за установяване на тези обичайни вреди, тъй като те настъпват винаги в резултат от настъпила смърт на съпруг и баща. Обичайно същите винаги са интензивни, болезнени, непрежалима и невъзвратима е загубата на баща и съпруг. Подобно събитие модифицира обичайно винаги в негативен план ежедневието на пострадалите, засяга едни от най-тънките човешки чувства. Съпругът и бащата обичайно са винаги значителна и комплексна част от живота на съпругата и децата, неговата функция е детерминираща и изначална в живота им, поради което и загубата му е тежка, незаменима, дългосрочна и доживот. Обичайно съпругата и децата имат трайна и дълбока емоционална връзка със съпруга и бащата и търпят от неговата смърт продължителни, значителни и интензивни болки и страдания, които е справедливо да бъдат обезщетени. Ищците са безвъзвратно лишени от възможността да обичат съпруга, респ. баща си, да общуват с него, да е част от живота им. Подобна загуба няма цена

Следва да се съобрази и че в съвременния свят нивото на интензивност на контакти между деца и родители, и между съпруг и съпруга обичайно е на високо ниво, независимо от разстоянията и дали същите са живеели заедно, предвид изключителния напредък и достъпност на технологиите за всякакъв вид комуникация. Същите осигуряват възможност за поддържане на близките взаимоотношения и чувства между тези най-близки роднини. Дори и да се приеме, че част от ищците не са живеели заедно с починалото лице, това не може да повлияе на описаните обичайни отношения и силна връзка между тези най-близки роднини, ако няма изрични доказателства в обратна насока.

Предвид на изложеното и като съобрази обичайните интензитет и продължителността на неимуществените вреди в конкретния момент от живота на пострадалите, съдът намира, че в режима на чл.162 от ГПК вр. с чл.52 от ЗЗД адекватното и пълно обезщетение за ищцата Х. К., възлиза на 180 000 лева. На същата следва да се присъди този размер, който е по-голям от обезщетението на останалите ищци, тъй-като същата е съпруга на починалия, създали са семейство, връзката им е била по-продължителна и от различно естество от тази на останалите ищци, които са и резултат на именно на тези близки отношения и любов.

На всеки един от низходящите наследници на К. следва да се присъди обезщетение предвид на изложеното по-горе в размер на 150 000 лева.

Този размер на обезщетението за всеки ищец според съда изпълнява изцяло принципа на справедливостта в конкретния случай ,явява се съразмерен относимо действително установените вреди, претърпени от всяко пострадало лице и съставлява точно мерило за оценка на действителната загуба,формирана от степента смъртта на Ахмед К. Обезщетението за всеки един от ищите е съобразено с характера на вредите,описани по-горе,интензивността и продължителността на търпените болки , негативния, продължителен и интензивен начин на отразяване на тези страдания в живота на всеки пострадал,обществено икономическите условия в страната към релевантния период. Съобразяването на всички тези съществуващи обстоятелства значими в хипотезата на чл.52 от ЗЗД,извеждат понятието справедливост от неговата абстрактност като цяло и го привеждат в конкретика към процесния случай в синхрон с предписанията на ППВС №4/1968 г. на ВС.Така определения размер на всяко обезщетение обхваща всички претърпени неимуществени вреди от въпросния деликт и негативни преживявания, съставлява адекватен и конкретен израз на справедливостта за случая. Всеки друг размер на обезщетение,по-нисък или по-висок,би бил в разрез с изискванията на чл.52 от ЗЗД и предвид доказаното по делото..

Ще следва осъдителните иски по чл.432 ал. I от КЗ за изплащане на неимуществени вреди да се отхвърлят като неоснователен за горницата над 180 000 лв. до пълния му предявен размер от 200 000 лева за ищцата Х. К., и за горниците над 150 000 лева до пълните предявени размери от 180 000 лева за всички останали ищци..

Тези суми се дължат предвид предявеният пряк иск по чл.432 ал. I от КЗ срещу застрахователя и ответник по делото.Същият е носел покрития риск от настъпването на подобно застрахователно събитие по силата на наличното договорно правоотношение между него и водача на процесния автомобил,причинили настоящото ПТП,съобразно чл. 429 ал.I от КЗ,поради което и е задължен да покрие отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

Върху така определените обезщетения за неимуществени вреди,ще

следва на основание чл.86 вр. с чл.497 ал.І т.1 вр. с чл.496 от КЗ да се изплати и законната лихва. Застрахователното покритие включва и лихвите по чл.429 ал.ІІ, т.2 от КЗ, тоест застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице. В чл.429 ал.ІІІ от КЗ е регламентирано, че лихвите за забава на застрахования по ал.2, т.2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума /лимита на отговорност/. В този случай от застрахователя се плащат лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е найранна. Следователно отговорността на прекия причинител за лихви, считано от датата на неправомерното увреждане съществува, но същата - по силата на самия кодекс, се поема от застрахователя от един по-късен момент, в който му е станало известно настъпването на застрахователното събитие. Нормата на чл.497 ал.1, т.2 от КЗ визира последиците при „собствена“ забава от страна на застрахователя. Когато длъжникът – застраховател, не се произнася по застрахователна претенция или отказва изпълнение, защото счита същото за недължимо, не може да се приеме, че причина за неизпълнението е неосказано от кредитора съдействие, като в този случай е неоправдано за длъжника да отпаднат негативните последици на забава. Ето защо в случая законната лихва се дължи считано от 06.І.2020 г. – датата на уведомяване на застрахователя от увредения.

Ответната страна е направила разноски от 64 200 лв. за адвокатско възнаграждение и 650 лв. за експертизи.Отправено е възражение от насрещната страна за прекомерност на получения хонорар на основание чл.78 ал.V от ГПК.Възражението е основателно.Заплатения хонорар е значително над предвидения минимум в чл.7 ал.ІІ т.6 от Наредба №1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения,който възлиза предвид заявените за защита материални интереси от общо 920 000 лева на 37 250 лв.Според съда това е и адекватното на правната и фактическа сложност на делото възнаграждение.Над този размер до 64 200 лв. същото се явява прекомерно.

Ще следва ишците да заплатят на ответната страна разноски съобразно уважената и отхвърлена част на предявените искове или 5 767.39 лева.

Дружеството следва да заплати на съда и съразмерната част от депозити за извършване на съдебно медицинската експертиза и съдебно автотехническата експертиза общо от 650 лв. или 551 лева.

Ще следва на процесуалния представител по основното пълномощно на ишците в режима на чл.38 от Закона за адвокатурата вр. с чл.7 ал.ІІ т.4 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения да се определи и изплати от ответника сумата от 33 050 лева,възнаграждение.

Ответникът следва да заплати по сметка на съда и държавна такса върху уважения размер на исковите от общо 780 000 лева,съобразно чл.1 от Тарифа ДТКССПК или 31 200 лева.

Водим от изложеното Окръжен съд-Хасково

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД "ОЗК Застраховане" АД ,ЕИК ***, седалище и адрес на управление гр. София. общ. Столична, р-н „Възраждане“, ул. “Света София” № 7, ет. 5 на основание чл.432 ал.І от КЗ да заплати сумата от 180 000 лева на Х. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт *****, с идент. № *****, сумата от 150 000 лева на Т. К. гражданин на ***** с национален паспорт *****, с идент. № *****, сумата от 150 000 лева на К. Ш. гражданин на Република ***** с национален паспорт №*****, с идент. №*****, сумата от 150 000 лева на С. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт *****, с идент. № *****, сумата от 150 000 лева на Ю. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт *****, с идент. №*****,като обезщетения за претърпените неимуществени вреди от смъртта на съпруга на първата ищца и баща на останалите четирима ищци А. К., гражданин на *****, роден на ***** година в гр.К., *****,причинена в резултат на пътно-транспортно произшествие настъпило на 03.VI.2018 г. в землището на гр.Свиленград, област Хасково, на АМ „Марица" при км. 100+400 /посока ГКПП „Капитан Андреево"/, при управление на моторно превозно средство - товарен автомобил марка „****" с ДКН: ***** с прикачено полуремарке с**

ДКН: ***** от И. В. Т. от гр.П., застрахован при ответника, за което има влязъл в сила съдебен акто по чл.300 от ГПК - присъда №8/02.ІІІ.2023 г. постановена по НОХД №758/2022 г. Окръжен съд-Хасково,ведно със законната лихва върху присъдените суми от 06.І.2020 г. до окончателното им изплащане,като

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените осъдителни искиове против ЗАД "ОЗК Застраховане" АД ,ЕИК ***** , седалище и адрес на управление гр. София. общ. Столична, р-н „Възраждане“, ул. “Света София”№ 7, ет. 5 с правно основание чл.432 ал.І от Кодекса за застраховането за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди за горницата над присъдените по-горе суми,както следва: за ищеца Х. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** . с идент. № ***** за горницата над 180 000 лв. до пълния предявен размер от 200 000 лева,за ищеца Т. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** . с идент.№ ***** за горницата над 150 000 лева до пълния предявен размер от 180 000 лева , за ищеца К. Ш. гражданин на Република ***** с национален паспорт №*****, с идент. №***** за горницата над 150 000 лева до пълния предявен размер от 180 000 лева , за ищеца С. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** . с идент. № ***** горницата над 150 000 лева до пълния предявен размер от 180 000 лева,за ищеца Ю. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** с идент. №***** за горницата над 150 000 лева до пълния предявен размер от 180 000 лв

ОСЪЖДА Х. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** . с идент. № ***** , Т. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** . с идент.№ ***** , К. Ш. гражданин на Република ***** с национален паспорт №*****, с идент. №***** , С. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** . с идент. № ***** , Ю. К. гражданин на Република ***** с национален паспорт ***** с идент. №***** да заплатят на ЗАД "ОЗК Застраховане" АД ,ЕИК ***** , седалище и адрес на управление гр. София. общ. Столична, р-н „Възраждане“, ул. “Света София”№ 7, ет. 5 сумата от 5 767.39 лева разноси по делото.

ОСЪЖДА ЗАД "ОЗК Застраховане" АД ,ЕИК ***** , седалище и

адрес на управление гр. София. общ. Столична, р-н „Възраждане“, ул. “Света София” № 7, ет. 5 да заплати на Държавата по сметка на Окръжен съд-Хасково 31 200 лева държавна такса върху уважения размер на предявените претенции, както и 551 лева лева разноски за депозити за експертизи.

ОСЪЖДА ЗАД "ОЗК Застраховане" АД ,ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София. общ. Столична, р-н „Възраждане“, ул. “Света София” № 7, ет. 5 да заплати на адвокат Сунай Фаик Мехмед, ЕГН:*****, гр. Кърджали, бул. “Беломорски“ №75 офис 3, Адвокатска Колегия -Кърджали, сумата от 33 050 лева лева възнаграждение в режима на чл.38 от ЗА.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва по въззивен ред пред Апелативен съд-Пловдив в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия :

Съдия при Окръжен съд – Хасково: _____